

# KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel vesz a kiadóhivatal.

FELELOS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JÓZSEF  
UGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám  
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám  
Wolf Dezső könyvnyomdája.

## Község és a közbirtokosság.

Kunszentmárton, június 18.

Egy hosszú és nagy per nyert f. hó 16-án, pénteken délután befejezést. E nagy per 19 évvel ezelőtt indult meg a közbirtokosság és azok között, kik a kiosztott földekben nem részesültek. Kétszer hozott a törvényszék ítéletet és kétszer oldotta fel a kir. tábla, vagy a kuria az ítéletet.

A per alapja az volt, hogy a kunszentmártoniak és a mesterszállásaiak közül csak azok részesültek a közös vagyomból, kiknek póznájuk volt, kiknek pózna járandóságuk nem vala, azok a kiosztáskor semmit sem kaptak. A szegényebb néposztály ebbe nem tudott belenyugodni annál inkább, mert azt vitatta, hogy akinek benn a községben vagy kinn a pusztákon háza, vagy más illetősége van, azt megfelelő arány illeti meg a közös földekből.

Folyt a per változó szerencsével. A törvényszék mindig a közbirtokosságnak adott igazat, a tábla és a Kuria pedig a nem póznás polgároknak.

Legutóbbi ítéletében kimondotta a kir. Kuria, hogy nemcsak az eddig kiosztott földek, de a most a község tulajdonát képező vásárterek, temetők is közös tulajdonát képeznek és a kiosztást a meglévő birtok arányában az összes földekre újra kell eszközölni.

A közbirtokosság képviselőinek ekkor az az ötletük támadt: kössünk egyezséget. Meg is kötötték az egyezséget a perelőkkel akként, hogy kapnak 38.400 korona értéket, mely értékéből a község tulajdonát képező fekete örvényszögből kapnak 70 holdat 400 koronájával, a felmaradó összeget pedig a közbirtokosság készpénzben fizeti ki a nem póznás polgároknak.

Ezt az egyezséget a földmivelésügyi miniszter jóváhagyta.

Most már csak a községi képviselőtestület jóváhagyására volt szükség, hogy ez az egyezés végrehajtható legyen.

A pénteki közgyűlésen részt vett Bakoczy törvényszéki bíró és dr. Bozóky Árpád, a közbirtokosság ügyvédje.

Mind ketten alaposan ismertették a pert és annak előzményeit, valamint annak beláthatatlan következményeit, ha az egyezés nem fogadtatnék el, azért

ugy a község, mint a közbirtokosság érdekében ajánlották, hogy a képviselőtestület az egyezséget fogadja el.

A képviselőtestület, a közbirtokosság és a nem póznás polgárok között kötött egyezés azon részét, mely szerint Kunszentmárton község a tulajdonát képező Fekete örvényszögből 70 holdat holdanként 400 koronáért a nem póznás polgároknak átenged, egyhangulag elfogadta.

Viszont a közbirtokosság az egyezésben arra kötelezte magát, hogy Kunszentmárton községnek átengedi az összes nevén levő földjeit és a holt Körös medrét.

A képviselőtestület ezen határozatával — hisszük és reméljük, — végleg le fognak zárulni a Kajetán-per bonyodalmak aktái. Ki-ki megmarad eddigi birtokában s nem kell remegnie, hogy földjét, házát, szőlőjét majd valamikor másnak kell átengednie.

Kire előnyös tehát az egyezés? Előnyös az minden polgárra: a községre, a közbirtokosságra és a nem póznás polgároknak is.

Előnyös a községre, mert a már tulajdonát képező földeket nem fogják felosztani és megkapja a közbirtokosság nevén álló földeket és a holt Körös medrét.

Előnyös a közbirtokosságra, mert annak minden egyes tagja megmarad eddigi birtokában, a mit eddig nagy munkával és sok pénzzel javított a földön, sőt épületeket emelt, mind-mind örök tulajdonává válnak.

Előnyös az egyezés a nem póznás polgároknak is. Kapnak rövid időn belül, részint készpénzben, részint értékben 38.400 koronát. Az a 70 hold elég lesz legelőnek, ha pedig meg akarnak tőle válni, akkor annak értékét készpénzben mindenkor megkaphatják.

Szép nap volt a pénteki nap. Kunszentmárton történetében ritka nap. Az egyetértés, az egymás iránti szeretet lebegett a közgyűlési teremben, mikor Bakoczy bíró tartalmas előterjesztésére az összes jelenlevők kimondották: vessünk véget a pernek, adjuk meg mindenkinek, ami őt megilleti.

Ezután már nem sok van hátra. A törvényszék az egyezséget jóváhagyja és a pert megszünteti. Meg fognak szünni a Kajetán-földek, nem rémisztgetik ezután egymást a polgárok; ne művelt a földedet, mert úgy is elveszik tőled.

Békesség lesz ezután Kunszentmártonban és Mesterszállásán.

Itt van Kunszentmártonban a betétszerkesztő bizottság, a kiosztott földek telekkönyvezve lesznek és mindenkinek nevére kerül az az ingatlan, mit a kiosztáskor kapott.

Az ért pedig most már lehet beültetni szőlővel, mert senki sem háborgatja ezután a birtokost, a per megszünt, egyéni tulajdon lett a közös birtokból.

Az egyezésnek örülhet Kunszentmárton minden polgára.

## Községi közgyűlés.

Kunszentmárton, június 18.

Kunszentmárton község képviselőtestülete folyó hó 16-án, pénteken délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek lefolyásáról a következőkben számolunk be.

### A Kajetán per.

Első tárgy volt a Kajetán-féle közbirtokossági perben létre jött egyezéshez a képviselőtestület hozzájárulása tárgyában előterjesztés. Az egyezséggel, valamint a képviselőtestület határozatával lapunk más helyén foglalkozunk.

### Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv.

Az 1911 május havi pénztárvizsgálatról felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett.

### A polgári iskola.

A törvényhatóság a községi képviselőtestületnek azon határozatát, melylyel a községi nagyvendéglőt a polgári iskola céljaira átengedte és évi 2000 korona segélyt szavazott meg — jóváhagyta.

### Irodaszerek és nyomtatványok.

Az előjáróság május hó 31-én árlejtést tartott az irodaszerek és nyomtatványok szállítására. Az árlejtésen ketten vettek részt. Wolf Dezső helybeli és Háy Géza szolnoki nyomdász. A benyújtott ajánlatok közül a képviselőtestület a Háy Géza ajánlatát, mint legelőnyösebbet fogadta el és így Háy Géza lesz újra 3 évre szállítója a községnek.

### A pusztatényő—kunszentmártoni vasut.

Az előjáróság előterjesztette a pusztatényő—kunszentmártoni h. é. vasut 1910. évi mérlegét. A vasut bruttó bevétele 241,345.96 korona és nyers bevétele pedig 126,835.68 korona volt. Ebből levonva a 11,351.15 korona kezelési költségeket, tiszta nyereségként 115,484.53 korona maradt. A vasut fizet minden részvény után 10 korona 5 százalékos kamatot és 4 ko-

rona felülosztalékot, tehát minden részvény után 14 koronát, az élvezeti jegyek IV. sz. szelvényei darabonként 4 koronával lesznek beváltva. Kunszentmárton község vasut részvényei után kap 19470 koronát, 6 kisorsolt részvénye után pedig 1200 koronát.

#### Az Erzsébet-liget fütermése.

Előjárósági előterjesztés, hogy határozza el a képviselőtestület, hogy az Erzsébet-ligetben termett füvet 30 koronáért adja el. A képviselőtestület ezt elfogadta.

#### Az utkaparók szabadsága.

Az utkaparók 14—14 napi szabadságot kértek, hogy az aratási munkákban részt vehessenek, mert csekély fizetésükből megélni nem tudnak. A képviselőtestület a kért szabadságot nem adja meg, de az utkaparóknak e helyett 20 20 korona segélyt ad.

#### A jaksoni dülő.

P. Horváth János és társai kérvényezték a képviselőtestülethez, hogy a jaksoni 33. dülőt 4 öl szélesre szélesítsék ki. Ez az út annyira mocsaras, hogy közlekedni rajta alig lehet, különösen télen és tavasszal. A képviselőtestület elhatározta, hogy a 33. dülőben a 2 öl széles dülőt 4 öltre kiszélesíti, de felhívja a birtokosokat, hogy a kisajátítási költséget fizessek meg a községnek.

#### Vasárnapi könyv.

Az Országos Közművelődési tanács vezetése alatt szerkesztett Vasárnapi könyvet, melyben népszerű ismeretek foglaltatnak, nem rendel meg, hanem felhívja a köröket, hogy a könyvet, mely hetenként jelenik meg, rendeljék meg.

#### Kisebbségi ügyek.

A tüzoltók kérvényezték, hogy a képviselőtestület a szertárt javíttassa ki, mert a szerrek tönkre mennek. A képviselőtestület utasítja az előjáróságot, hogy kérjen be költségvetést több iparostól és azt terjessze a képviselőtestület elé.

Radies Ilona havi segélyt nem kapott.

A képviselőtestület az igazoló választmányba Kiss Ferdinánd és Józsa Imre képviselőket küldi ki.

Több kisebb ügy letargyálása után a közgyűlés véget ért.

## Hirek.

Kunszentmárton, június 18.

### Községi választások.

A községi képviselők választott tagjai fele részének megbízatása 1911. évi június hó végével lejár. Ezen képviselőtestületi tagok választására a járási főszolgabíró rendeletével határnapul 1911. év június hó 24. napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki; minekfolytán a választó polgárokat mihez-tartás végett a következőkről értesítjük:

A választás 4 kerületben történik.

Az első választó kerület választási helyisége a községházánál a főbíró hivatalos szobája. Itt szavaznak az 1. házámtól 376. házámtól lakó választók, s választanak 2 rendes és 2 pótagot.

A második választókerület választási helyisége a községháza tanácsterme a jobb oldal felé. Itt szavaznak a 377. házámtól az 1044. házámtól lakó választók, s választanak 3 rendes és 2 pótagot.

A harmadik választókerület választási

helyisége a községháza tanácstermében a bal oldal felé. Itt szavaznak az 1045. házámtól az 1648. házámtól lakó választók s választanak 2 rendes és 2 pótagot.

A negyedik választókerület választási helyisége a községháza tanácsterme a közepén. Itt szavaznak a tanyán felvett szavazók, választanak 3 rendes és 2 pótagot.

Mind a négy választókerületben a választásra kitézött határnapon, vagyis 1911. év június hó 24-én szombaton a szavazás kezdődik délelőtt 9 órakor és tart délután 4 óráig. Ezen időn túl szavazatok nem fogadtatnak el. A meghatalmazások délelőtt 9 óráig adhatók be.

A választás a szavazók nevének nyilvános feljegyzése mellett szavazat-lapok által történik.

A választók azok, akik az összeirt választók névjegyzékében fel vannak véve.

A választók a választás megújításakor a vezető mellé 4 bizalmi férfit jelölhetnek, ki maguk közül, ha a joggal élni nem akarnak a bizalmi férfiakat az elnök nevezi ki.

A szavazásnál jelenlenni köteles hivatalos személyek és a szavazók a törvény különös oltalma alatt állanak; minél fogva figyelmeztetjük a választókat, hogy ezen alkotmányos jogukat minden rendzavarás nélkül gyakorolják s megtorló intézkedés megtételére alkalmat ne szolgáltatassanak.

Az új képviselőtestület megalakulása f. hó 27-én, kedden délelőtt 10 órakor lesz a községháza tanácstermében dr. Nagy Ottó főszolgabíró elnöklété alatt. Ezen a gyűlésen lesz meg a jelölés az összes tisztviselői állásokra. A tisztviselők választása 28-án, szerdán d. e. 9 órakor kezdődik.

A képviselők és tisztviselők jelölésével most foglalkoznak a körök, így a jelöltek névsorát csak jövő számunkban közölhetjük.

— **Választási elnökök.** Dr. Nagy Ottó főszolgabíró a képviselőtestületi tagok választására határidőül 1911. június hó 24. napjának délelőtt 9 óráját, az új képviselőtestület megalakulására 1911. június 27. napjának d. e. 10 óráját és a tisztújításra 1911 év június hó 28. napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki és a választást vezetőket gyanánt Szabó József jegyző, Szabó Kálmán, Józsa Károly és dr. Kovács József ügyvédet és ezek helyettese gyanánt Tassi József, Bozsik Kálmán, Kovács S. József és ifj. Benke Józsefet jelölte ki azzal, hogy arra nézve, miszerint melyik kerületre nézve ki vezeti a választást és ki legyen helyettese, a választás előtt fog intézkedés tételni. Az igazoló választmányba pedig 2 tagot a képviselőtestület, 2 tagot pedig a főszolgabíró fog kinevezni.

— **Vármegyei közgyűlés.** Jásznagykunszolgabíró vármegyei törvényhatósági bizottsága június hó 28-án, d. e. 10 órakor Szolnokon a vármegyei ház nagytermében tartja rendes közgyűlését, melyen gróf Almásy Imre és dr. Kiss Ernő indítványa folytán a vármegyei tisztviselők drágasági pótlékára 1 százalék pótdadó kerül szavazás alá.

— **Adótárgyalás.** Kunszentmártonban az adótárgyalás július hó 3-án, délelőtt 8 órakor veszi kezdetét.

— **Primitia.** Szabó Elek egri egyházmegyei áldozópap, Szabó Elek mesterszállási földbirtokos fia, folyó hó 18-án, azaz ma vasárnap délelőtt 9 órakor tartja első szent miséjét a kunszentmártoni róm. kath. templomban.

— **Visszatért segédjegyző.** Megírtuk, hogy Beszédes Dezsőt a járási főszolgabíró a csépai segédjegyzői állásra helyettesítette. Beszédes néhány hétig volt Csépan, a napokban azonban állásáról lemondott és újra elfoglalta segédjegyzői állását az adóügynél.

— **Eljegyzés.** Ifj. Józsa Károly, Józsa Károly földbirtokos és takarékpénztári igazgató fia folyó hó 15-én, Urnapján tartotta eljegyzését Szabó Erzsikével, Szabó András földbirtokos kedves leányával. Az eljegyzési ünnepély Szabó András házában fényes keretben folyt le a Szabó és a Józsa család számos tagjának részvételével. — Gratulálunk.

— **A tisztviselői kör** f. hó 10-ére a felsőerdőbe kirándulást tervezett, mely azonban a kedvezőtlen idő miatt a Körös szállóban levő helyiségben tartott meg, mely itt is igen jól sikerült. A szép számmal egybegyűlt tisztviselők s családjaik az éjfél óráig maradtak együtt.

— **Mulatság a kaszinóban.** A kunszentmártoni ifjuság f. hó 28-án, Péter-Pál előtti napon táncmulatságot rendez a Kaszinóban. Belépődíj 3 korona.

— **Népünnepély.** A kunszentmártoni kereskedő ifjuság július hó 2-án a felsőerdőben népünnepélyvel egybekötött táncmulatságot rendez. A rendezőség a népünnepély programját a legjobban igyekszik összeállítani és a népünnepélyre szóló belépő-jegyek árát is úgy állapítja meg, hogy azon községünk minden polgára részt vehessen.

— **Mulatságok.** Az Ugari Harang- és Kereszt-Társulat f. hó 18-án, azaz ma vasárnap alapítójának gyarapítására, az ugari iskolánál jótékonycélu nyári mulatságot rendez. Belépő-díj személyenként 60 fillér. Kezdeté délelőtt 5 órakor. Jó ételekről és italokról a rendezőség gondoskodik. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — A Nagytőke Határrészi olvasókör szintén ma vasárnap, f. hó 18-án, este 6 órakor, a nagytőkei állami népiskola udvarán felállított díszes sátorban dr. Szeder Ferenc János, Mecs Balogh Lajos, Halász István védnöksége alatt jótékonycélu tanyai nyári mulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 korona. A mulatság tiszta jövedelme a nagytőkei állami iskola tanulóinak ruhasegélyére és az Olvasókör könyvtára alapja javára lesz fordítva. Etről, italról s azoknak, a kik kocsival érkeznek, a lovaknak istállóról s mellé gondviselőről gondoskodik a rendezőség.

— **Tiszaföldvár fejlődése.** Ugy látjuk, hogy a kunszentmártoniak azon mozgalma, hogy a főszolgabírói székhely Tiszaföldvárról Kunszentmártonba helyeztessék át, arra bírta a tiszaföldváriakat, hogy községüket fejlesszék. Legutóbb tartott képviselőtestületi ülésében elhatározta Tiszaföldvár, hogy 200,000 koronás kölcsönt vesz fel, melyből az új állami elemi iskolákat, a gazdasági iskolát, a járási székházat átalakíttatja, modern közbiztonságot építtet és a közlegforgalmasabb utcáin a kocsitartó kockakövel kikövezteti. Az egyelőre elég is lesz Tiszaföldvárnak. Bizony itt is az ideje, hogy a főszolgabírói székhelye valamit csináljon, mert eddig a járásbeli emberek nem a legjobb véleménynyel voltak Tiszaföldvárról.

— **Hirdetmény.** A községi előjáróság az 1911. évre összeállított vízszabályozási költség (gátadó) kivetési lajstromot 8 napi közzemlére teszi ki. A közzemle első napja június 19, utolsó napja június 26. Ez idő alatt a lajstromot a nyilvántartási helyiségben mindenki megtekintheti. A felszólalási határidő 15 nap a közzemle utolsó napjától, illetőleg új adózókra nézve a tartozásnak az adókönyvecskébe történt előírás napjától számítva.

— **Gazdaszövetség.** A Magyar Gazdaszövetségnek Darányi Ignác elnöklété alatt folyó hó 21-én, szerdán délelőtt 10 és fél órákor tartandó nagygyűlése iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik országwide. A nagygyűlés programját már véglegesen megállapították. — Eszerint Darányi Ignác, a Magyar Gazdaszövetség elnöke, már előző napon, június 20-án kedden délután az 5 órai vonatral érkezik Dessewffy Aurél gróf, Károlyi Mihály gróf, számos országgyűlési képviselő s notabilitás kíséretében Kecskemétre, ahol részt vesz a Kecskeméti Gazdasági Egyesület ünnepélyes házavátásán. — Aznap délután tartják a Széchenyi Szövetségek is szövetségtanács ülését. Este a Sajtószövetség hangversenyt rendez a vendégek tiszteletére a színházban. — Másnap reggel a résztvevők egyik csoportja a reggeli öt óra 40 perckor nyugati pályaudvarról induló személyvonattal, a zöme pedig a notabilitásokkal a 8 óra 15 perckor induló gyorsvonattal utazik Kecskemétre, ahová ez alkalommal másodszor, esetleg még harmadik vonat is indul, hogy fél 11-re, amikor a gyűlés kezdődik, az összes vonatok odaérkeznek. Akik már az előző napon Kecskemétre érkeztek, megtekintik a hajnali gyümölcsvásárt. — A nagygyűlés kezdetét három kürtző jelzi. A gyűlés a Katona József sétányon külön e célra felállított hatalmas csarnokban lesz, mely 5—6 ezer ember befogadására készült. — A gyűlés után fél kettőkor kezdődik a 4000 terítékes társas ebéd, majd a kirándulások. A vendégek három kiránduláson vehetnek részt: 1. A földművesiskolához d. u. 3 órákor, különvonaton. 2. A Miklós-telepre (nagyszabású szőlőtelep) d. u. 3 órákor, másik különvonaton. 3. Pincészövetséghez d. u. 3 órákor gyalog. — Akik ezen kiránduláson részt vesznek, este 7 óra 49 perckor személyvonattal utazhatnak Budapest, 7 óra 50 perckor pedig Szeged felé. A rendezőség gondoskodott, hogy a Kecskemétre visszafelé induló vonatok kibővítsenek másodszorra, esetleg harmadszorra vonatokkal, úgy, hogy a résztvevők kényelme minden tekintetben biztosítva van. A rendezőség, azonban ezúttal is figyelmezteti azokat, akik szállásra jelentkeztek, hogy értesítsék Farkas Ignácot, az elszállásolási bizottság elnökét Kecskeméten, hogy melyik vonattal érkeznek.

Az igazi **Ferencz József**-keserűviz az összes hashajtó-szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Ezt bizonyítja Csantani tanár, a lángeszű kutató is, mikor azt írja, hogy a természetes »Ferencz József«- keserűviz nemcsak mint könnyű hashajtószer nyilvánítja hatását, hanem lassankint olyannyira javítja a gyomor-működést, hogy teljesen pótolja a karlsbadi vizet! Kapható gyógyszárakban és fűszerkereskedésekben. — A Szétküldési Igazgatóság Budapesten.

#### — Visszapillantás a versenyekre.

A Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Urkocsisok Szövetsége által f. hó 9. és 10-ik napjain Szolnoktól Debrecenig s onnan vissza Szajolig rendezett távhajtási (246 km.) Szajoltól Szolnokig rendezett ügetőversenyek (7 km.) oly szép és fényes eredményt mutatnak fel, hogy azok bizonyára emlékezetesek maradnak a sportvilág annaleszeiben és ez alig pár éve alakult egyesület e verseny rendezése által bizonyára kiváló érdemeket szerzett és jó hírnevét alapította meg. Eredmény a következő volt: I. díjat (2500 kor.) Szemző István »Dunci« egyes, II. díjat (1500 kor.) ugyancsak Szemző István »Ladysmith« egyes, III. díjat (800 kor.) Windisch József, Jurenák Lajos, újkuti nevelés, IV. díjat (500 kor.) Kövér János kettős fogatai, a J. N. K. Sz vármegyében ellett és nevelt lovakból kiállított fogatok közül: I. díjat (500 kor.) Baghy Gyula kettős, II. díjat (300 kor.) Windisch Lajos kettős fogata nyerték el. Ezenkívül mind a hat beérkezett tulajdonos arany emlékérmét kapott.

— **Birtokváltások.** Az elmúlt héten a kunszentmártoni kir. járásbíróóság te-lekkönyvi osztályánál a következő birtokváltások jegyeztettek be: Ökrös Ferenc és P. Nagy István megvette Ökrös Mária és társai házáat 2200 koronáért, Fgy. Tóth Lajos megvette Lázi Szilveszter földjét 400 koronáért, ifj. Tomán László és neje megvette id. Tomán László házáat 1300 koronáért.

#### — Kivonat az anyakönyvből.

Kunszentmártonban 1911. június 10-től június 17-ig születtek: Hacker Mária, Kocsis Irén Piroksa, F. Szabó Margit, Kocsis Mihály, Szirom Kálmán, Domján Barnabás László, L. Kiss István, Dósa Ilona Margit. — Házasságkötés nem volt. — Elhaltak: Zs. Kovács Jánosné Rácz Katalin 54 éves, Fazekas Ilona Mária 20 napos.

## KÖZGAZDASÁG.

### A gazda ember ellenségei.

#### — A rovarvilágból.

#### A vértetű.

A Rovartani Lapok után.

Ha nyáron a vértetves foltról e fehér váladékot lefujjuk, vagy lehorzsoljuk, akkor alatta a kártevő rovar, a vértetű, tömeges mennyiségben találjuk meg, mert e fehér váladék alatt él és pedig nem egyenkint, hanem kisebb-nagyobb foltokban, száz-, ezerszámra. Az itt élősködő vértetű nyár derekán hamvaszínű. Hogy meggyőződünk arról, hogy ezen váladék alatt tanyázó tetű csakugyan vértetű, nem kell egyebet tenni, mint szét nyomni. Ha vérszínű nedv ömlik ki belőle, akkor feltétlenül vértetűvel van dolgunk.

A vértetű az almafára nemcsak azért veszedelmes, mert sebein állandóan tanyázik és megakadályozza azoknak behegedését, hanem azért is, ha igen elszaporodik, felvándorol az ágak felsőbb részeire a hajtásokra és vesszőkre, azokat megszurja és vessző, vagy hajtás héja a tömeges vértetű szurás következtében vagy megreped, vagy ha nem repedne meg, azon a helyen egy kisebb dudorodás nő. E dudorodás elhal, még a nyár folyamán ki is száradhat, de jövő tavaszig minden esetre elhal, s akkor ugye ezeken a dudorodásokon, mint a repedések helyein is a vértetű még nagyobb tömegben telepszik meg s támadását meg nagyobb erővel folytatja. Az így megtámadott galy és ág, habár félig-meddig életben marad is, tele van dudorodásokkal és soha be nem forradó sebekkel, melyekben a vértetű tanyázik. Az ilyen sebhelyek addig, még a fa életben van, évről-évre nagyobbodnak, növekednek, ökölyi nagyságot is elérhetnek. Az így tönkretett vessző, galy, ág, részint a fagytól, részint az ólmos esőtől könnyen tönkre megy, és az így megtámadott fa 5—6 évi kiüledés után rendszerint elpusztul. Megtörténhetik ugyan az is, hogy nagyobb, erősebb fa nem pusztul el egészen a vértetű támadásai folytán, de nyomorúságában többé teremni nem fog.

A vértetű elleni védekezésre legalkalmasabb a téli idő addig, míg a fa meg nem lombosodik, de azért hozzá lehet, sőt hozzá kell azonnal fogni a védekezéshez, mielőtt biztosak vagyunk abba, hogy almafáinkat a vértetű bántja, nyáron vagy ősszel is.

Hogy a vértetű irtására mért alkalmasabb a téli idő, annak két oka van. Egyik oka, hogy télen, mikor a fán nincs lomb, könnyebben találhatjuk és kereshetjük meg a vértetves foltokat, s továbbá a többi munkánk ilyenkor a legkevesebb, több időt számlhatunk a vértetű irtására. A másik ok az, hogy télen nem szaporodik a vértetű, holott már nyáron rohamosan gyarapodik, s ekkor, nem csak hogy szétmászhatik a maga erejéből is, hanem széthurcolják a madarak, a szél, valamint ruhájukon az irtó munkások is, végül azért is jó a téli irtás, mert akkor egy-egy helyen, a telelő helyén tehetjük tönkre a vértetűt.

(Folytatjuk.)

#### Piaci árak.

Buza . . . . .	11.90—12.00
Rozs . . . . .	6.30—6.40
Árpa . . . . .	7.20—7.30
Tengeri . . . . .	5.10—5.20
Zab . . . . .	7.40—7.50

#### Stölzle-féle

„ULTREFORM“

teljesen légmentes patent

**befőttes-üvegek**

**WOLF DEZSŐ**

üveg- és porcellán kereskedésében kaphatók.

Kivánatra mintával szívesen szolgálok.

#### Fixfizetés

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. — Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

**Hecht bankház részvénytársaság**  
Budapest, Ferenciek-tere 6.



**KIRSCHNER GYÖRGY**

újjonnan berendezett

**kocsifényező- és kárpitos-műhelyét**

a Zrinyi-utcában, a Kalajkovits Antal ur házában, a posta mellett megnyitotta.



**GYOPÁROSI KEREKTŐ,**

mint gyógyfürdőt, természetes viz, a mai kornak megfelelő gépezetű berendezéssel június 11-én megnyitottam. Felhívom a t. közönség figyelmét ezen, orvosok által ajánlott kitűnő hatású fürdőre. Kényelmes szálló és vendéglő helyben, a díjak a legolcsóbbak úgy, hogy szegény ember is igénybe veheti. Vasúti megálló a gyopárosi szőlők mellett. Szobák levél által is lefoglalhatók, ha az érkezés előre jelezve van. Az állomáshoz a vendég és podgyászért kocsí jön.

Számos látogatást kérek.

Tisztelettel

**Támadás István**

fürdős, szállodás, vendéglős.

A szentesi határban

**61 kat. hold föld**

szép tanyaépületekkel eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

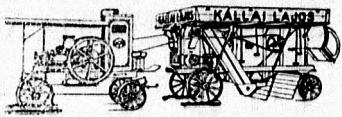
## „A köztudatba ment át“

hogyan csak

## Kállai Lajos

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.



szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motoreszközöket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel!

## Értesítés.

Tisztelettel tudatom a nagyközönséggel, hogy a saját házámban lévő

## sütődémet

mely eddig Homola Rezső urnak használatára volt adva, a bérletet visszavontam és ismét saját kezelésem alá vettem.

Mint eddig, úgy ezután is arra fogok törekedni, hogy a közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem.

Szíves pártfogásukat kérve, kiváló tisztelettel

**SZABÓ MIHÁLY,**  
cukrász és sütő.

## Értesítés.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy hazaérkeztem és a Batthyányi-utca 73. sz. alatt

## férfi szabó-műhelyt

nyitottam. — Több évi Budapesten szerzett tapasztalataim folytán azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen kényes izlésnek is megtudok felelni.

Tisztelettel kérem a pártfogást

**KISS PÉTER**  
férfi-szabó.

## Tej, tejfel

a Schreiber testvérek uradalmából mindennap 6 órától,

## TURÓ

minden héten kétszer, szerdán és pénteken kapható

## Molnár János

fűszer- és csemegekereskedésében  
Kunszentmárton.

## Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

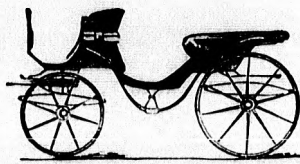
## 4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltételekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, régebbi drágább kamatu kölcsönöket átcserejlük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

## Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,  
SZOLNOK, közvetlen a személypályaudvar közelében.



## Karsai Ferenc

kovács mester

Kunszentmárton, régi posta-utca

Készít minden fajtájú hintókat és féderes kocsikat.

Több évi, nagyobb kocsigyárakban szerzett tapasztalatai folytán ajánlja magát uraságok és magánosok figyelmébe.

**JAVÍTÁSOKAT** elfogad.

Ugyszintén elvállal mindenféle gazdasági szerszámok készítését is.

Hívásra bárhol megjelen.

## HAZUG

hirdetésekre ne hallgasson, mint mélyen leszállított árak és más egyéb hazugságok, mert mindenki tudja, hogy a legjobb

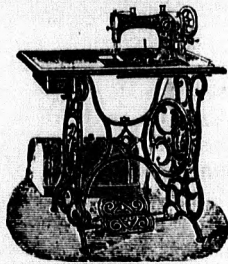
## varrógépek és kerékpárok

legolcsóbb árban

**Ország Lipót** kizárólagos varrógép és kerékpár raktárában szerezhetők be

**KUNSZENTMÁRTON,** (Vasut-utca, az ipartestülettel szemben) 6 évi jótállás mellett. Kényelmes havi és heti részletfizetés

Plisszírozások minden nagyságban készíttetnek.



## Cséplőkészletek.

A legújabb rendszerű benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkatrészek, mindennemű mezőgazdasági gépeket szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmeszebb menő felelősséget elvállaljuk.

**MALMOK** átalakítását, szakszerű berendezését, ugyszintén mindennemű gazdasági gépek gyors és megbízható javítását, gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsolt tárgyak autogén forrasztását jótállás, olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett elvállaljuk.

Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk.

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak szíves figyelmét

az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

**TRENCSENYI és HELLER, SZOLNOK,**  
malomépítész és gépgyár.